

Općina Sukošan

**Hrvatskih branitelja 14
23206 Sukošan**

IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SUKOŠAN ZA 2023. GODINU

Ožujak, 2024.

Izrada izvješća:
Općina Sukošan

IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE ZA 2023. GODINU

1.	Opći podaci o Općini Sukošan.....	2
2.	Osvrt na Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan	6
3.	Ostvareno u skladu s definiranim mjerama.....	9
4.	Očekivani rezultati u nadolazećem razdoblju.....	17
5.	Zaključak	20

1. Opći podaci o Općini Sukošan

1.1 Prirodna i prostorna obilježja

Općina Sukošan spada prema Prostornom Planu Zadarske županije u zadarsku urbanu regiju kao dio zemljopisno-analitičke cjeline. Ukupna površina Općine Sukošan je 56,61 km² (Zadarska priobalna zona 527,02 km²).

Područje općine Sukošan sastavni je dio prostora Zadarske županije. Nalazi se na njezinom istočnom djelu, graniči sa općinama Bibinje, Zemunik, Galovac, Benkovac i Sv. Filip i Jakov. Dugom obalom prostor Općine izlazi na Jadransko more.

Zadarska županija s površinom od 3.7 tisuća km² ili 6.5 posto površine države, jedna je ne samo od većih prostorno administrativnih cjelina, već i jedna od najraznolikijih županija u Hrvatskoj. Po svom geoprometnom položaju ova županija preko visokog gorskog vijenca Velebita povezuje Primorsku Hrvatsku sa Središnjom Hrvatskom i predstavlja optimalan prirodni i strateški koridor za izlazak kontinentalne Hrvatske na Sredozemlje. Ovom prostoru treba pridodati i oko 3.7 tisuća km² morske površine Jadrana, što u svakoj strategiji razvoja predstavlja prvorazredni činitelj.

Općina Sukošan se prostire na plodnom zemljištu bogatom podzemnim vodama koje se u obliku vrulja na nekoliko mjesta ulijevaju u more. Blaga mediteranska klima, plodno zemljište i relativno obilne količine vode do koje se dolazilo kopajući bunare uvjetovali su da je područje Sukošana okruženo zelenilom brojnih stabala maslina, smokava, vinograda, bajama i drugih sredozemnih kultura.

Sukošan je primorsko mjesto sa razgranatom dugom i plitkom morskom obalom, gdje se dubina mora od obale postepeno spušta sve dublje da bi na sredini uvale Zlatna luka iznosila 11m.

Na sjevernoj strani naselja protežu se niska brdašca zarasla u dalmatinsku makiju. Oni čine prirodnu zaštitu naročito od jakih naleta bure u zimskim mjesecima. Dominantna je Velika Glava sa 123m visine na zapadu, Kosmatac na sjeveru i Tustica sa 148 m na istoku.

Na području Općine Sukošana prolaze važne cestovne komunikacije, kao što je Jadranska turistička cesta (Jadranska magistrala), brza cesta koja spaja autoput A1, poznatu „Dalmatinu“, sa Zadrom (luka Gaženica) i koja ima priključak za Sukošan na Sv. Martinu, te veći broj županijskih i lokalnih cesta.

U neposrednoj blizini Sukošana (8 km) nalazi se zračna luka Zadar čija se poletno – sletna staza u većem dijelu nalazi na području k.o. Sukošan.

Sukošan je povezan i željezničkom prugom Zadar – Knin koja je izgrađena 1964. godine, a u uvali Zlatna luka nalazi se Marina Dalmacija s 1200 vezova na moru za jahte do 15 m

dužine, te 600 mjesta na kopnu, s mnogobrojnim sadržajima, a otvorena je cijele godine. To je polazišna točka za krstarenje na moru, posebice do Kornatskog otočja.

Sukošan je turističko mjesto, gdje se turizam prvi put pojavio 20-ih godina prošlog stoljeća, a u novije doba od 60-ih godina dvadesetog stoljeća.

Duga i razvedena obala koja iznosi više od 10 km s pilitkim uvalama i pješčano– šljunkovitom podlogom pogodna je za kupanje, pa postoji nekoliko plaža kao što su Zlošane, Ždralovac, Brajde, Punta-Lokva, Podvare, Pozgon, Plitkača, koja se zbog pličine i pjeska naziva Dječji raj, Barbir, Soline, Malenica i Tustica do rta Kovač.

Prostor općine Sukošan obiluje raznovrsnim prirodnim vrijednostima, a posebno podzemnim vodama, a najznačajnije su dvije spilje s podzemnom vodom i to: Rupine i Zrakunjača na području Tustice, a danas su neistraženi i neiskorišteni krški fenomen.

1.2 Prostorno uređenje

Temeljni dokument prostornog uređenja za cjelokupno područje Države je Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, kojim se usmjerava prostorni razvitak i dugoročno određuje uređenje, korištenje i zaštita prostora. Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske definirani su osnovni koridori i utvrđene temeljne norme za budući razvoj cjelokupnog teritorija Države.

Na prostoru općine Sukošan Strategijom i Programom prostornog uređenja Države su definirani određeni elementi državne infrastrukture koji su od važnosti za daljnji razvoj i prostorno planiranje cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske, te se kao takvi trebaju interpolirati u osnovnu postavu planske organizacije prostora općine Sukošan. Ove postavke odnose se na glavni prometni koridor, odnosno trasu Županijske ceste - obilaznice koja će zamijeniti JTC i elektro-energetski sustav sa više dalekovoda.

Naselje /	Izgrađeno/ ha	Neizgrađeno/ ha	GP - ukupno/ha
SUKOŠAN ukupno	218,5	174,1	392,6
DEBELJAK ukupno	207,2	41,4	242,3
GORICA ukupno	87,9	56,6	144,5
GLAVICA ukupno	38,9	19,6	58,5
Ukupno	552,5	291,7	844,2

Tablica 1-1: Prikaz GP naselja prema administrativnim jedinicama

1.3 Kretanje stanovništva u Općini

Početak 19. stoljeća Sukošan broji 690 osoba da bi se krajem stoljeća taj broj povećao na preko 1000. U 20. st stanovništvo se stalno povećavalo. Tako je 1910. godine po popisu stanovništva Sukošan imao 1030 osoba koje žive u 262 obitelji. Krajem stoljeća, tj.

1991. godine u Sukošanu je živjelo 2250 ljudi, prema popisu stanovništva iz 2001. godine u Sukošanu živi 2655 osoba, prema popisu iz 2011. godine u Sukošanu živi 2811 osoba a prema popisu iz 2021. godine živi 2977 osoba.

Razvoj novih oblika privređivanja, posebno razvoj turizma od 60-ih godina 20. stoljeća uvjetovali su novo naseljavanje obitelji na područje Sukošana, čime se povećavalo novopridošlo stanovništvo na koje danas otpada oko 40% od ukupnog broja naseljenih osoba, dok ostalih 60% stanovništva pripada starosjedilačkim obiteljima.

Naziv naselja	Površina		Stanovnici							
			popis 1991		popis 2001		popis 2011		Popis 2021	
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
općina Sukošan	56,61	100	4682	100	4483	100	4586	100	4667	100
Sukošan	19.86	35,08	2594	55	2655	59	2811	61	2977	64
Debeljak	18.80	35.37	946	20	918	21	918	20	900	19
Gorica - Glavica	18.07	31.92	1142	25	910	20	857	19	790	17

Tablica 1-2: Prikaz kretanja stanovništva u Općini Sukošan

Naziv naselja	Stambene jedinice		Domaćinstva		
	popis 2011		1991	2001	2011
	Broj	%	broj	broj	broj
općina Sukošan	1717	100	1088	1255	1463
Sukošan	1167	68	589	742	944
Debeljak	307	18	253	280	290
Gorica - Glavica	243	14	246	233	229

Tablica 1-3: Prikaz kretanja domaćinstava u Općini Sukošan

1.4 Cestovna infrastruktura

Jugozapadnim obalnim rubom područja općine Sukošan prolazi dio državne ceste D-8, (Jadranska turistička cesta), koja povezuje međusobno gradove: Rijeku, Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik.

Karakter županijske ceste na području općine Sukošan imaju sljedeće javne ceste:

- Ž 6040 na dionici Zemunik (D 502) - Sukošan (D 8),
- Ž 6041 na dionici Ž 6040 - Debeljak,
- Ž 6042 na dionici Ž 6040 - Galovac - Kakma (D 503).

Lokalne ceste na području općine Sukošan su:

- L 63104 na dionici Ž 6039 - Debeljak - Donje Raštane (Ž 6045),
- L 63105 na dionici Debeljak (Ž 6041) - Galovac (Ž 6042),
- L 63108 na dionici Sukošan: marina "Plitkača" - Ž 6040,

- L 63114 na dionici Gorica (Ž 6042) - Donje Raštane (Ž 6045),
- L 63158 na dionici D 8 - TL Marina Dalmacija.

1.5 Zbrinjavanje otpadom

Komunalno poduzeće „Čistoća“ d.o.o. Zadar skuplja otpad na području Općine Sukošan. Komunalni otpad s područja Općine Sukošan, sve do izgradnje „Centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje, odlaže se na odlagalištu otpada “Diklo” kod Zadra.

Općina Sukošan ima Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan za razdoblje 2018 do 2023. godine, a kojeg je izradio IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. u prosincu 2017. godine. Plan predviđa bolju organizaciju oko sakupljanja i upravljanja s otpadom, te predlaže osnovne mjere radi njegova sakupljanja i sortiranja. Planom je predviđeno osnivanje mini reciklažnog dvorišta, "windrow" kompostiranje i građevinu s građevinskim otpadom na lokaciji Golo Brdo i u zoni proizvodne namjene u Gorici.

Gospodarenje građevnim otpadom podrazumijeva skup aktivnosti i mjera koje obuhvaćaju odvojeno skupljanje, uporabu i/ili zbrinjavanje građevnog otpada. Predložene su dvije lokacije za izgradnju objekta za građevni otpad, i to tako da će se objekt na lokaciji Golo brdo koristiti za naselja Sukošan i Debeljak, a objekt na lokaciji Glavica za naselje Gorica.

Općina Sukošan planira izraditi projekt uspostave reciklažnog dvorišta na lokaciji Golo brdo. Na toj lokaciji planira se izdvojeno skupljati samo one otpadne tvari za koje je osigurana otprema i obrada, a to su papir, staklo, metali, ambalaža od pića i napitaka te akumulatori.

2. Osvrt na Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan

2.1 Plan gospodarenja otpadom

U lokalnom planu gospodarenja otpadom strategija usklađivanja s principima hijerarhije gospodarenja otpadom treba se odražavati u ciljevima za različita područja gospodarenja otpadom. Lokalni ciljevi mogu biti određeni, te pridonositi rješavanju problema na lokalnoj razini. Ciljevi moraju biti usklađeni s nacionalnom strategijom gospodarenja otpadom. U Nacionalnoj Strategiji gospodarenja otpadom (NN 130/05) naglašava se značaj ojačanja horizontalne i vertikalne koordinacije između upravnih struktura, uz odgovarajuću stručnu podršku. Na jedinicama lokalne samouprave je da glede ukupnog postupanja s otpadom donesu planove gospodarenja otpadom, odrede lokaciju u prostorno-planskoj dokumentaciji, te osiguraju uvjete za provedbu propisanih mjera za gospodarenje komunalnim otpadom, odnosno da uredno vode evidenciju o ukupno nastalim količinama otpada u okviru svoje nadležnosti. Osiguranjem takvih uvjeta stječe se i polazna osnova za kvalitetno očuvanja okoliša.

Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan za razdoblje od 2018 do 2023. godine (u daljnjem tekstu Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan) izradila je tvrtka IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. iz Zagreba u suradnji s Općinom Sukošan. Cilj Plana gospodarenja otpadom Općine Sukošan jest definirati osnovne okvire za uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području Općine Sukošan.

Na Plan je ishodovana prethodna suglasnost Zadarske županije u veljači 2018.godine.

Dana 07.ožujka 2018.godine, temeljem prethodne suglasnosti Zadarske županije donesen je Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan za razdoblje 2018. do 2023.godine.

Uz Prostorni plan Općine Sukošan, Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan jedan je od temeljnih dokumenata kojim se definira način i sustav gospodarenja otpadom na području Općine, a ujedno služi i kao osnova za realizaciju projekata predviđenih Županijskim planom gospodarenja otpadom, kojeg Županija realizirala sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007.- 2015. god.

Područje primjene Plana gospodarenja otpadom Općine Sukošan u svojim administrativnim granicama. Plan gospodarenja otpadom Općine Sukošan ima odgovarajuću ulogu u uspostavi održivog sustava gospodarenja otpadom na razini Općine, a u skladu sa obvezama i smjernicama iz postojeće zakonske regulative, europskih direktiva, te donesenih državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Sukošan za razdoblje od 2018. do 2023. godine izrađuje se sukladno članku 20. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17 i 14/19).

2.2 Lokalno planiranje

Budući da rješavanje mnogih problema gospodarenja otpadom zahtijeva uključanje više sudionika/nadležnih uprava, dosljedno planiranje pomaže da se izbjegne nepotrebno dupliciranje napora te na taj način doprinosi svim sudionicima prilikom njihovog zajedničkog rada.

Regionalna tijela trebaju redovito komunicirati s lokalnim tijelima na svom upravnom području, kao i s drugim nadležnim regionalnim tijelima. To omogućava koordinaciju i učinkovitost postupaka te pruža način kako podijeliti iskustva o najboljoj praksi provedbe i rješenjima zajedničkih problema.

Suradnja među jedinicama lokalne samouprave nužna je kako bi se uspostavila regionalna postrojenja (npr. postrojenja za razvrstavanje, obradu i završno odlaganje otpada) i kako bi se njima upravljalo, a takva suradnja ujedno može pomoći u smanjenju troškova.

Lokalne samouprave u Hrvatskoj suočavaju se sa stalnim porastom pravnih obveza i operativnih zadataka vezanih za zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom. S pridruženjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, na lokalnoj razini primjenjivat će se standardi i uvjeti EU-a. Premda politika i zakonodavstvo EU ne navodi posebne zadatke za tijela lokalne samouprave, iskustvo pokazuje da su lokalna i regionalna nadležna tijela suočena s određenim posebno izazovnim pitanjima.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17 i 14/19) definiraju se obaveze jedinica lokalne samouprave:

- osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- osigurati provedbu Plana,
- osigurati donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- osigurati provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Prema propisima i planskim dokumentima s područja gospodarenja otpadom u Hrvatskoj obveze jedinica lokalne samouprave - gradova i općina - su sljedeće:

- Općina i grad dužni su međusobno surađivati i uz koordinaciju županije osigurati provedbu propisanih mjera za odvojeno prikupljanje otpada. Gradovi i općine bili su dužni na svojem području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom.
- Utvrđivanje lokacija za građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom u prostornim planovima.

- Donošenje planova gospodarenja otpadom općina i gradova za osmogodišnje razdoblje.
- Praćenje provedbe planova gospodarenja otpadom gradova/općina.
- Gospodarenje komunalnim otpadom.
- Gradovi i općine dužni su osigurati uklanjanje i zbrinjavanje i/ili uporabu otpada koji je nepoznata osoba odložila izvan odlagališta otpada na njihovom području.
- Gradovi i općine dužni su osigurati sredstva za financiranje gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.
- Gradovi i općine dužni su isplatiti naknade vlasnicima legalnih nekretnina u blizini (500 m) građevina namijenjenih zbrinjavanju otpada koje koriste općine, odnosno gradovi.
- Donošenje odluka o dodjeli koncesije za djelatnosti i građevine vezane uz komunalni otpad ako se djelatnost obavlja za područje grada ili općine.
- Utvrđivanje načina i osiguravanje provođenja obračuna troškova gospodarenja komunalnim otpadom iz kućanstva.
- Dostava podataka o otpadu u skladu s propisima.
- Sudjelovanje u programima educiranja i informiranja javnosti.

3. Ostvareno u skladu s definiranim mjerama

3.1 Suradnja dionika u cjelovitom sustavu gospodarenja otpadom

Općina i grad dužni su međusobno surađivati i uz koordinaciju županije osigurati provedbu propisanih mjera za odvojeno prikupljanje otpada.

Sve složenija problematika otpada i sve viši standardi određeni EU direktivama nameću sve veće zahtjeve vezano uz prikladnost postrojenja za obradu. U mnogim slučajevima, to znači veća i složenija postrojenja za postupanje s otpadom što uključuje suradnju nekoliko regionalnih jedinica prilikom uspostave i rada postrojenja. Kako bi se osigurala korist od rada postrojenja na višoj razini, pokrivajući veće područje, usluge često pružaju međuopćinske jedinice ili privatne tvrtke. Takav je pristup opravdan naročito za tokove otpada ili načine postupanja s otpadom koji zahtijevaju skupu opremu ili velika ulaganja, kao što je npr. izgradnja regionalnog ili županijskog centra za gospodarenje otpadom.

U Centru za gospodarenje otpadom Biljane Donje (CGO) na površini od oko 46,3 ha će se prikupljati otpad, koji je nastao na području Zadarske županije i dijela općina na području susjednih županija uključujući: komunalni, neopasni proizvodni i građevni otpad, te potencijalno i obrađeni mulj iz uređaja za obradu otpadnih voda. Manje količine opasnog otpada, izdvojene iz komunalnog otpada, a koje su neizbježni produkt života i rada ljudi, u CGO će se privremeno skladištiti i redovno predavati na daljnje postupanje ovlaštenoj i specijaliziranoj tvrtki za prikupljanje i obradu pojedine vrste opasnog otpada.

Projekt CGO uključuje izgradnju i nabavu sljedećih komponenti:

- izgradnja Centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje koji se sastoji od sljedećih zona: Upravne zgrade (1), Reciklažnog dvorišta otvorenog tipa (2), Transportnog Centra (3), MBO postrojenja kapaciteta cca 85.000 t/god (4), Odlagališta za neopasni otpad (5), Sortirnice kapaciteta cca 8.000 t/god/1smjena i Natkrivenog skladišta (6), Prostoran za obradu otpadnih voda i odlagališnog plina (7), Prostora za reciklažu građevinskog otpada (8), Odlagališta za inertni otpad (9), Ulazno- izlazne zone (10), Infrastrukture i prometnica unutar CGO (11), i Pristupne ceste (12);
- nabavu motornih vozila, radnih strojeva i opreme za gospodarenje otpadom (transport i obrada otpada) za potrebe CGO i Pretovarnih stanica.

Planirani kapaciteti radnih zona CGO uključuje:

- Odlagalište za neopasni otpad koje u svojoj terminalnoj fazi (tj. na kraju radnog vijeka CGO) može zaprimiti sveukupno oko 2.100.000 m³ neopasnog otpada;
- Odlagalište za inertni otpad koje u svojoj terminalnoj fazi (tj. na kraju radnog vijeka CGO) može zaprimiti sveukupno oko 630.000 m³ građevinskog otpada;
- Sortirnica za reciklažu koja ima kapacitet za obradu oko 8.000 t otpada godišnje u jednoj smjeni, odnosno 16.000 t za rad u dvije smjene;
- Natkriveno skladište koje ima kapacitet za prihvrat oko 7.000 t godišnje odvojenih dijelova glomaznog otpada;
- Pogon za mehaničko-biološku obradu otpada čiji godišnji kapacitet uključuje oko

85.000 t komunalnog otpada i neopasnog proizvodnog otpada (plus oko 3.000 t strukturnog materijala - drvo).

Lokacija CGO nalazi se južno od županijske ceste ŽC 6014 Visočane-Poličnik-Suhovare-Donje Biljane, a sjeverno od autoceste A1 Zagreb-Karlovac-Bosiljevo-Split-Ploče, na dijelu trase između čvorišta „Zadar 1“ i „Zadar 2“.

Opis tehnološkog rješenja

Na lokaciji CGO zbrinjavat će se (skladištiti, sortirati, obrađivati i/ili odlagati) sav zaprimljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad te dio otpada pogodnog za recikliranje, uključujući i inertni građevinski otpad, a izravno će se odlagati zaprimljeni obrađeni i dehidrirani neopasni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Ukratko, a suglasno navedenome, s vrstama otpada koji će se zaprimati u CGO, postupati će na sljedeći način:

- Otpadni materijal pogodan za reciklažu (reciklažni otpad), koji će se na lokaciju CGO dopremiti iz sustava primarne selekcije otpada (tj. odvojenog prikupljanja otpada na mjestu njegova nastanka) ili će pak u CGO biti izdvojen iz miješanog komunalnog otpada, privremeno će se pohranjivati (skladištiti) i/ili predobrađivati na posebno uređenim namjenskim površinama unutar CGO. Za daljnju obradu takvog otpada sklopit će se ugovori o suradnji s tvrtkama specijaliziranim i ovlaštenim za postupanje s pojedinom vrstom otpada pogodnog za reciklažu.
- Komunalni otpad preostao nakon odvajanja materijala pogodnih za reciklažu (tj. ostatni komunalni otpad) bit će podvrgnut procesu mehaničko-biološke obrade, čime će se iz otpada kao jedna od izlaznih frakcija izdvojiti energetski iskoristiva komponenta – gorivo iz otpada (SRF) – te biostabilizirana i inertizirana frakcija (tzv. biostabilat), predviđena za odlaganje u odlagalištu neopasnog otpada. U procesu mehaničko-biološke obrade ostatnog komunalnog otpada izdvojiti će se i određena količina metala, koja će se na daljnje postupanje zatim upućivati ovlaštenim i specijaliziranim tvrtkama izvan CGO. Pored toga, mehaničko-biološkom obradom izdvojenog dijela biorazgradivog otpada proizvest će se i izvjesna količina čistog komposta, koja ima uporabnu vrijednost u poljoprivredi i hortikulturi.
- Ostatni dio neopasnog proizvodnog otpada (koji će preostati nakon razvrstavanja i odvajanja dijela neopasnog otpada pogodnog za recikliranje, što će se većim dijelom provesti na mjestu nastanka otpada, a manjim u sortirnici CGO) iskoristit će se kao dodatak ostatnom komunalnom otpadu u procesu mehaničko-biološke obrade za proizvodnju goriva iz otpada većim dijelom, dok će se njegov manji dio odlagati u odlagalištu inertnog otpada.
- Inertni građevinski otpad znatnim će se dijelom obrađivati unutar CGO, ali se očekuje da se dio građevinskog otpada nastalog u Županiji obradi na mjestima prikupljališta u jedinicama lokalne samouprave. Predviđa se da će se do 80% početne količine tog otpada nakon obrade iskoristiti u niskogradnji i krajobraznom uređenju (npr. nasipi, donji postroj cestovnih prometnica, zapunjavanje depresija, tamponiranje i sl.), dok će se ostali dio odlagati u odlagalištu inertnog otpada u sastavu CGO.
- Građevni otpad koji sadrži azbest dovozi će se u CGO vozilima ovlaštene komunalne tvrtke te će se u cijelosti odlagati u namjenskom dijelu odlagališta za inertni otpada.

- Predobrađeni neopasni higijenzirani i dehidrirani mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih komunalnih voda Zadarske županije dovozi će se u CGO i odlagati u posebnom dijelu odlagališta neopasnog otpada.

Suglasno navedenome, u CGO će se odlagati:

- (a) biostabilizirana izlazna frakcija („biostabilat“) procesa mehaničko-biološke obrade otpada (oko 30% ulazne količine ostatnog komunalnog otpada)
- (b) inertni dio neopasnog proizvodnog otpada (oko 20% ukupno nastale količine)
- (c) inertni građevni otpad (oko 20% ukupne količine)
- (d) sav zaprimljeni otpad (pretežno građevni) koji sadrži azbest i
- (e) sav neopasni higijenzirani i dehidrirani mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području koje pokriva CGO.

U skladu s prethodno navedenim, zaključno treba reći da se na području CGO očekuje sortiranje, predobrada i/ili obrada:

- (a) otpada pogodnog za recikliranje
- (b) ostatnog komunalnog otpada, uključujući i biorazgradivu frakciju
- (c) neopasnog proizvodnog otpada i
- (d) građevinskog otpada.

Nakon izgradnje CGO, sakupljeni komunalni otpad s područja Općine Sukošan, Čistoća doo planira direktno voziti u CGO. Postoji opcija da se dio komunalnog otpada s rubnih područja Općine odvoze na Pretovarnu stanicu Biograd, odakle bi se velikim kamionima kapaciteta 22 tone zajedno s ostalim otpadom prevozila u CGO.

3.2 Građenje građevina za gospodarenje otpadom

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području postaviti odgovarajuće spremnike, zelene otoke i osigurati građenje jednog reciklažnog dvorišta za odvojeno sakupljanje otpada, reciklažnog dvorišta za građevni otpad i kompostane za biootpad.

Izgradnja reciklažnog dvorišta za odvojeno skupljanje otpada - Golo brdo

Predmetni zahvat u prostoru predstavlja Reciklažno dvorište na lokaciji općina Sukošan na dijelu k.č. br. 1785 k.o. Sukošan. Građevinska čestica, površine je 102.680 m².

Reciklažno dvorište je površine ukupno 2.638 m². Služi za odlaganje (skladištenje) izdvojeno skupljenog korisnog i dijela štetnog otpada koji nastaje na području Općine, a izvor su mu domaćinstva, ugostiteljstvo i mali zanati. Na njemu se izdvojeno može skupljati cijeli niz korisnih i opasnih komponenti otpada koje se, nakon što su skupljene veće količine, otpremaju krajnjim korisnicima na doradu ili obradu. Sastavni dio platoa je tipski taložnik i separator ulja i masti gdje se sakupljena voda nakon obrade ispušta u upušta u recipijent (podzemlje) preko upojnog bunara/drena.

Na reciklažnom dvorištu se nalazi:

- Asfaltirana površina cca P= 1.360 m²,
- Betonska površina cca P= 400 m²

- Ograda je visine 205 cm
- Klizna vrata za kolni/gospodarski ulaz su širine 8 m
- Pomoćna klizna vrata
- Objekt za zaposlene je montažna građevina dim. 6,00 x 2,40 m u kojem se nalazi:kancelarija i sanitarni čvor sa garderobom.
- Kolna vaga za registriranje težine
- Separator ulja sa taložnikom
- Cisterna za sanitarnu vodu
- Sabirni bazen za otpadne vode
- Parkiralište
- Zeleni pojas

Procjena potrebnih ulaganja u tehnološku opremu

Red. Broj	NAZIV	Kom	Ukupno kn
A	OPREMA		
1	Rolo kontejner sa vratima i otklopnim dvokrilnim pokrovom zapremnina: 32 m	2	90.000
2	Pres kontejner za samopodizač zapremine 10 m ³	1	65.000
3	Rolo kontejner od čeličnog lima otvoreni sa ceradom Zapremina 12 m ³ .	2	46.000
4	Zatvoreni kontejner za samopodizač zapremine 7 m ³ .	6	48.600
5	Otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom zapremine 7 m ³	1	6.300
6	Zatvoreni kontejner za samopodizač zapremine 5m ³ .	5	29.500
7	Otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom zapremine 5m ³ .	2	10.000
8	Kontejner za odjeću	1	3.850
9	Montažni kontejner za problematični otpad iz domaćinstva	2	70.000
10	Oprema montažnih kontejnera za problematičan otpad iz domaćinstva	Komplet	103.355
11	Ostala oprema		211.350
	Ukupno A		683.955
B	OSTALO		
12	Objekt za zaposlene i porta	1	54.000
13	Vaga - mala-400 kg	1	4.210
14	Vaga - kolna 40 t	1	200.000
	Ukupno B		258.210
	Sveukupno kn		942.165

Napomena: Cijene bez PDV-a i troškova transporta

21. studenog 2018. godine ishoda je lokacijska dozvola za izgradnju reciklažnog dvorišta, nakon čega je izrađen i Glavni projekt. Zemljište na kojem se planira izgraditi Reciklažno dvorište je u vlasništvu RH. Nakon što je izrađen parcelacijski elaborat te proveden kroz katastar i zemljište knjige, sukladno Uredbi o darovanju (NN 95/18), Ministarstvu državne imovine podnesen je zahtjev za darovanjem zemljišta, i podnesen zahtjev za ishoda građevinske dozvole.

Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad - Golo brdo

Reciklažno dvorište za građevni otpad izgradit će se zapadno od budućeg reciklažnog dvorišta na dijelu k.č.br. 1785, k.o. Sukošan. Koncept uređenja predmetnog zahvata

U nastavku se daje tablični prikaz potrebne osnovne i pomoćne opreme za rad reciklažnog dvorišta za građevni otpad.

Procjena potrebnih ulaganja u opremu

R.br.	Oprema	Količina	Jed. cijena	Ukupno kn
1	Mobilno postrojenje za usitnjavanje Težina postrojenja oko 25 t. Opremljeno vibrirajućim transporterom, gusjenicama, diesel agregatom, hidrauličkom pumpom i sklopovima, transportnim trakama, magnetskim separatorom i ostalom potrebnom opremom.	1	po pozivu	0
2	Mobilno sito na gusjenicama, s dobavnom i transportnim trakama, dvoetažnim sitom i trima transportnim trakama na hrpe. Mogućnost izmjene uložaka sita za dobivanje željenih frakcija.	1	po pozivu	0
3	Kombinirani građevinski stroj točkaš sa utovarnom lopatom za manipulaciju materijalom, 12- 15 t, dizel	1	825.000	825.000
4	Roll kontejner a' 12 m ³	2	23.000	46.000
5	Kontejner samo istovarni, 1500 × 1200 × 1200 mm, 2 m ³	2	4.600	9.200
6	Ručni viličar, vilice 120 mm, nosivost 2,5 t sa punim gumenim kotačima, visina dizanja 200mm	1	3.500	3.500
7	Radna sredstva (lopate, alat i dr.)	Komplet	3.800	3.800
8	Odjeća, obuća, zaštitna sredstva	Komplet	40.000	40.000
9	Obuka		30.000	30.000
10	Ostala oprema (zaštitna oprema, PP, i ostalo)	Komplet	20.000	20.000
Ukupno kn				977.500

Podnesen je zahtjev za ishođenje lokacijske dozvole.

3.3 Uklanjanje i zbrinjavanje i/ili uporabu otpada koji je nepoznata osoba odložila izvan odlagališta otpada na njihovom području

Tijekom 2010. godine izvršena je sanacija divljeg odlagališta Golo brdo koje je financirala Općina Sukošan uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Građevina «Golo brdo» je sanirano divlje odlagalište komunalnog otpada «Golo brdo». Površina obuhvata je iznosila 12.443 m², a sanirana površina pod otpadom 6.815 m² u skladu s geodetskim elaboratom tvrtke Navigator d.o.o. iz srpnja 2010. godine.

U skladu s geodetskim elaboratom početnog stanja tvrtke Navigator d.o.o. iz svibnja 2010. godine ukupna količina nasipa (građevinski i komunalni otpad) na lokaciji «Golo brdo» procjenjena je na cca 28.500 m³. U skladu s geodetskim elaboratom konačnog stanja tvrtke Navigator d.o.o. iz srpnja 2010. procjenjeni promjena volumena nasipa iznosila je cca 4.408 m³, a procjenjena promjena volumena iskopa je iznosila cca 3.500 m³. Iz ovoga se može zaključiti kako je ukupna promjena volumena strojnog iskopa, sortiranje zatečenog materijala, premještanje na platou sortiranog građevinskog otpada iznosilo cca 7.908 m³.

Tijekom radova izvršen je strojni iskop i sortiranje zatečenog otpada, te je izvršeno premještanje sortiranog inertnog građevinskog otpada na platou, a odvojeni mješoviti komunalni i glomazni otpad su odvezeni na odlagalište Diklo u Zadru. Na platou je izvršeno strojno poravnavanje i strojno oblikovanje građevinskog otpada, nasipavanje rupa i dubljih kolotruga, te je planirana posteljica pristupnog puta.

3.4 Gospodarenje komunalnim otpadom

Gradovi i općine bili su dužni na svojem području postaviti odgovarajuće spremnike za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Sukošan dijeli se na:

- sustav skupljanja komunalnog i reciklabilnog otpada iz kućanstava
- sustav skupljanja otpada namijenjenog recikliranju
- sustav skupljanja glomaznog otpada.

Za skupljanje komunalnog otpada u Općini Sukošan poduzeće „Čistoća“ d.o.o. Zadar koristi spremnike zapremine 120 l i 240 l koji su podjeljeni po domaćinstvima. Gospodarstvenici uglavnom koriste spremnike zapremine od 1100 l („kontejnere“). Ukupan broj spremnika na području Općine Sukošan iznosi oko 2200 komada.

Na području Općine Sukošan tijekom 2023. godine skupljeno je 1.984,52 tona miješanog komunalnog otpada, 85,06 tona miješane ambalaže, 113,2 tone ostali sastojci komunalnog otpada koji nisu specificirani na drugi način.

Skupljanje komunalnog otpada na području Općine Sukošan, građani plaćaju Čistoći d.o.o. direktno kroz cijenu odvoza. Naplata se provodi po spremniku koji su dati kućanstvima na korištenje, a cijena iznosi oko 50,57 kn / 6,71 eura za spremnik zapremine 120 l, odnosno 64,13 kn / 8,51 eura za spremnik od 240 l /mesečno.

Čistoća d.o.o. na području Općine Sukošan skuplja komunalni otpad po sljedećem rasporedu:

Sukošan	- 2 puta tjedno - utorkom i petkom
Debeljak	- 2 puta tjedno – utorkom i petkom
Gorica	- 2 puta tjedno – utorkom i petkom

Na području Općine Sukošan, Čistoća d.o.o. Zadar organizirano sakuplja reciklabilni otpad iz domaćinstava odvojeno od ostalog komunalnog otpada. Odvoz navedenog otpada vrši se svaki drugi petak u mjesecu. U spremnike se odlaže plastična ambalaža koja nije obuhvaćena sustavom povratnih naknada potrošaču, papir i karton, staklo i tekstil.

U navedene spremnike nije dozvoljeno odlagati komunalni otpad niti plastičnu ambalažu onečišćenu opasnim tvarima (od motornih ulja, antifrizna, herbicida, pesticida, derivata nafte, različitih kiselina i lužina i sl.). Odvajanje otpada omogućuje recikliranje i ponovnu uporabu čime se štede sirovine i energija, smanjuje onečišćenje vode i zraka, te smanjuje količina otpada, što direktno doprinosi očuvanju prirode i čistoći okoliša u kojem živimo.

Na području Općine Sukošan glomazni otpad se skuplja 4-6 puta godišnje po svim mjesnim odborima u Općini. Na lokaciji Golo brdo stalno su postavljeni jedan (1) spremnik („kontejner“) zapremine 30 m³ za glomazni otpad i dva (2) kontejnera zapremine od 7 m³ koji se koriste za odvojeno skupljanje otpada - papir i plastika.

U spremnike zapremine 7 m³ koji se povremeno postavljaju na javne površine po mjesnim odborima mogu se odložiti stari namještaj i drugi uporabni predmeti veće mase. U kontejnere za prikupljanje krupnog otpada ne odlaže se električni i elektronički otpad.

Komunalno poduzeće Zlatna luka Sukošan na općinskim grobljima u Sukošanu i Gorici ima postavljena dva (2) spremnika zapremine 2 x 1100 l, plus dodatne spremnike zapremine od 240 l u kojima se otpad odvojeno skuplja, uglavnom plastika i papir. Na području Tustice u ljetnim mjesecima dodatno su postavljena još 4 kontejnera kapaciteta 1100 l.

Prosječni mjesečni troškovi odvoza otpada s gore navedenih lokacija Čistoći d.o.o. plaća komunalno poduzeće Zlatna luka u iznosu od oko 9.000 kn, a te troškove Zlatnoj luci namiruje Općina iz svog proračuna.

3.5 Javna higijena i općinsko komunalno poduzeće

Održavanje čistoće javno-prometnih površina na području Općine Sukošan vrši tvrtka Zlatna luka Sukošan d.o.o. za komunalne djelatnosti koje obavlja ručnim čišćenjem.

Održavanje čistoće ručnim čišćenjem kao i sa usisavačem za usisavanje javno prometnih površina obavlja se radom u jednoj smjeni prema utvrđenom rasporedu i planu u određenim vremenskim razmacima.

Zlatna luka Sukošan d.o.o. za komunalne djelatnosti je komunalno poduzeće ustrojeno Odlukom o ustrojstvu i usklađenju sa Zakonom o trgovačkim društvima, donesene na Općinskom vijeću Općine Sukošan 13. svibnja 2003. godine. Predmet poslovanja Društva sastoji se od slijedećih djelatnosti:

- Sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada
- Održavanje čistoće plaža i svih javnih površina
- Građenje i održavanje nerazvrstanih cesta i drugih javnih površina
- Građenje i održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Upravljanje i izgradnja na pomorskom dobru na temelju Ugovora o koncesiji
- Građenje, održavanje i upravljanje sportskim objektima
- Održavanje i upravljanje grobljem i obavljanje pogrebnih poslova
- Upravljanje i održavanje parkirališta
- Upravljanje i održavanje tržnica na malo
- Gradnja grobnica.

4. Očekivani rezultati u nadolazećem razdoblju

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Prema zahtjevima koji proizlaze iz „Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske“, u narednom razdoblju poduzet će se odgovarajuće aktivnosti kako bi se postigli postavljeni ciljevi, prikazani u tablici.

Ciljevi	Udio (%) / godina				
	2005	2010	2015	2020	2025
Stanovništvo obuhvaćeno organiziranim skupljanjem komunalnog otpada	90	99	100	100	100
Količina odvojeno skupljenog i recikliranog komunalnog otpada	6	8	12	18	25
Količina obrađenog komunalnog otpada	2	10	20	25	30
Količina odloženog komunalnog otpada	95	80	68	58	45
Udio količine odloženog biorazgradivog komunalnog otpada u odnosu na količinu koja je nastala 1995. g.	95	85	75	55	35

Tablica 4-1: Kvantitativni ciljevi u uspostavi sustava gospodarenje otpadom na području Općine Sukošan u razdoblju 2005.-2025. g. (u skladu s odredbama „Strategije gospodarenja otpadom RH“, NN 130/05)

Vrsta otpada	Rok realizacije	Kvota (% mase)	
		oporaba	recikliranje
Ambalažni otpad	2010.	50-60	25-45
	2015.	65	55-60
Otpadna vozila	2015.	85	80
	2025.	95	85
Stopa nastajanja otpada električne i elektroničke opreme od 4 kg/stanovnik/godina	2015.	70-80	50-80
Otpadne gume vozila	2010.	70-80	60-70
	2015.	90	70
Otpadna ulja	2010.	90	-

Tablica 4-2: Ciljne kvote uporabe i recikliranja nekih vrsta otpada koje nastaju na području Općine Sukošan za 2010. i 2015. g. (u skladu s odredbama „Strategije gospodarenja otpadom RH“, NN 130/05)

U „Planu gospodarenja otpadom RH 2007–2015“ date su procjene udjela otpada koji će se izdvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. godine u skladu s kojim se planira odvojeno skupiti iz komunalnog otpada 3% biootpada, 6% papira i kartona, 6% stakla, 6% metala i 2% plastike i PET ambalaže, što ukupno daje 23% od ukupnog otpada.

U skladu s Direktivom 2008/98/EC cilj je do 2020. godine odvojeno sakupiti i reciklirati 50% od ukupne količine pojedinih komponenti komunalnog otpada kao što su papir i karton, staklo, metal, plastika i PET ambalaža.

S obzirom kako je 2013. godine u Zadarskoj županiji odvojeno sakupljeno samo 6% od ukupne količine komunalnog otpada cilj je do 2023

. godine odvojeno sakupiti 20% komunalnog otpada, a do 2048. godine dostići cilj od 35% odvojeno sakupljenog i recikliranog i/ili kompostiranog kao čisti kompost komunalnog otpada koji će se koristiti za pošumljavanje ili u poljoprivredi.

Vrsta otpada	Udjel u komunalnom otpadu %	Procjena odvojeno skupljenog ot							
		2013	2018	2023	2028	2033	2038	2043	2048
Biootpad (kuhinjski + vrtni)	20%	13%	16%	20%	25%	30%	35%	40%	45%
Papir i karton	20%	8%	30%	55%	60%	70%	80%	85%	90%
Staklo	4%	8%	30%	50%	55%	60%	65%	70%	70%
Metal	4%	1%	3%	6%	9%	12%	15%	18%	21%
Plastika i PET	12%	10%	15%	25%	30%	33%	35%	38%	40%
Ukupno:	60%	6%	12%	20%	23%	27%	30%	33%	35%

Tablica 3.2-1: Procjena postotka odvojeno sakupljenog otpada u periodu do 2048. godine

Uvažavajući navedene ciljeve i kvote, neophodno je nastaviti s provedbom odvojenog skupljanja papira, stakla, plastike, metalne i druge ambalaže te glomaznog i građevnog otpada. Općina Sukošan planira slijediti trendove i ciljeve koji su postavljeni za Zadarsku županiju.

Također početkom rada CGO potrebno će biti uvesti i izdvojeno skupljanje biorazgradivog otpada iz domaćinstava i uslužnih djelatnosti. Skupljene količine odvoziti će se i obrađivati u Centru za gospodarenje otpadom Biljane Donje.

Ambalažni otpad, otpadna vozila, otpad električne i elektroničke opreme, otpadne gume vozila i otpadna ulja ovlaštenu skupljači odvoziti će obrađivačima koji posjeduju ovlaštenje Ministarstva zaštite okoliša za obradu i/ili zbrinjavanje takvog otpada.

Opasni otpad iz kućanstava potrebno je izdvajati i odvoziti do najbližeg objekta za obradu, pretovarnu stanicu ili reciklažno dvorište.

Gospodarenje glomaznim i građevinskim otpadom uključuje sljedeće aktivnosti:

- glomazni otpad odvoziti će se na plato Reciklažnog dvorišta Golo brdo gdje će se odjeljivanje i postupanje provodi u skladu s uobičajenim načinom rada u reciklažnom dvorištu

- građevinski otpad odvoziti će se do Reciklažnog dvorišta za građevinski otpad Golo brdo za obradu
- glomazni i dio obrađenog građevinskog otpad odlagati će se u rolo-kontejnerima kapaciteta od 18-30 m³. Kontejneri će se odvoziti specijalnim vozilom, „navlakačem rolo-kontejnera“, koje može biti u vlasništvu javnog poduzeća, komunalnog poduzeća ili ovlaštenog koncesionara
- naknada za preuzimanje obje razmatrane vrste otpada (glomaznog i građevinskog) ugovarati će se s vlasnikom (Općina Sukošan) reciklažnog dvorišta.

Biorazgradivi otpad

Na području Općine Sukošan u planu je započeti s provedbom projekta odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada od ostalog miješanog komunalnog otpada iz domaćinstava. Takav način prikupljanja u skladu je sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

U planu je svim korisnicima na području Općine, uz postojeće zelene posude, dostaviti smeđe posude za odlaganje biorazgradivog otpada volumena 80 litara. Korisnicima koji će željeti proizvoditi humus kompostiranjem osigurati će se komposterije koje će dobiti umjesto posuda.

Biorazgradivi otpad čine ostaci od pripreme hrane te vrtni i zeleni otpad. Biorazgradivi otpad je vrijedna sirovina za proizvodnju komposta što je i najprihvatljiviji način zbrinjavanja organskog otpada. Kompostiranjem biootpada količina kućnog otpada može se smanjiti za 1/3.

U smeđe posude odlagati će se: ostaci voća i povrća; pokošena trava, korov; ljuske od jaja; talog kave i čaja; ostaci biljaka i cvijeća; usitnjeno suho granje, lišće; slama, sijeno, piljevina; i ostaci rezivanja voćaka.

U posudu će biti zabranjeno odlagati: otpad životinjskog porijekla (meso, kosti); plastika, metal, staklo; lijekovi; papirnate pelene; novinski papir i časopisi; osjemenjeni korov; lakirano ili bojano drvo; i pepeo od ugljena.

5. Zaključak

Općina Sukošan kao jedinica lokalne samouprave ispunila je svoju zakonsku obvezu i donijela Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2018 do 2023. godine. Ciljevi iz Plana ostvaruju se postupno, zavisno od provedbenih mogućnosti i financijskih sredstava Općine.

Uspostavljeni sustav odvojenog sakupljanja otpada kod pravnih i fizičkih osoba u određenoj mjeri zadovoljava potrebe stanovništva Općine Sukošan, međutim u tijeku su aktivnosti kojima se žele povećati količine odvojeno skupljenog otpada.

Općina Sukošan i dalje će provoditi sustavnu sanaciju divljih odlagališta otpada i nadzor lokacija na kojima je uočeno povremeno nelegalno odlaganje otpada u svrhu sprječavanja nastajanja novih, intenzivnije raditi na edukaciji pravnih i fizičkih osoba, te unaprijediti sustav odvojenog sakupljanja otpada sukladno planovima višeg reda, kako bi se do kraja proveo program cjelovitog sustava gospodarenja otpadom i ispoštovale zakonske odredbe.

Također, predviđa se daljnje sudjelovanje i pokroviteljstvo u i nad pojedinačnim akcijama, bilo onim organiziranim unutar Općine ili onih na regionalnom ali i državnim nivou.